

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
DOCUMENTATION OF GENERAL DIRECTORATE OF AGRICULTURE

ប្រកាស ០៩៩ ប្រក.កសក

(១០/០៣/២០១០)

ស្តីពី

ការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់

វិធាននៃការអនុវត្តកសិកម្មល្អ ក្នុងការងារ

ផលិតកម្មផ្លែឈើ និងបន្លែស្រស់

Proclamation

No.099 MAFF, 10/03/2010

**on the Issuing of Good Agricultural Practice in
Production of Fresh Fruit and Vegetable**

Note: This MAFF Ministerial Proclamation is in Khmer Language, with
consisted by 4 Chapters as annex: Food Safety, Product Quality, Worker
Health and Welfare and Environment Management.

(ALL REQUIREMENTS IN THIS TECHNICAL REGULATION ARE BASE ON ASEANGAP)

No.54B/ 49F, Street 395-556, Sangkat Toeuk Laek 3, Khan Tuol Kok, Phnom Penh, Cambodia/ Fax:(855)23 883 267/ E-Mail: hearvanhan@gmail.com

Created with

nitroPDF professional

download the free trial online at nitropdf.com/professional

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

KINGDOM OF CAMBODIA

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

Nation Religion King

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ

Ministry of Agriculture Forestry and Fisheries

លេខ ០៩៩ ប្រក.កសក

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម	
1340	
ថ្ងៃ ២៤-០៥-២០១០ ម៉ោង ១០:០០	
បញ្ជូន	

ប្រកាស

ស្តីពី

ការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់វិធាននៃការអនុវត្តកសិកម្ម
ក្នុងការងារផលិតកម្មផ្លែឈើ និងបន្លែស្រស់

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

- បានឃើញ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៣ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
- បានឃើញ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦០០/០០១ ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០០ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងគុណភាព សុវត្ថិភាពលើផលិតផល ទំនិញ និងសេវា
- បានឃើញ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៥០៨/០១៥ ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងពូជដំណាំ និងសិទ្ធិអ្នកបង្កាត់ពូជដំណាំ
- បានឃើញ អនុក្រឹត្យលេខ ១៧ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០០ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
- បានឃើញ អនុក្រឹត្យលេខ ១០៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៥ ស្តីពីការបែងចែកភារកិច្ចនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងបង្កើតនាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃ

នាយកដ្ឋានសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ និងមជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មាន និងឯកសារ ចំណុះក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

- បានឃើញ អនុក្រឹត្យលេខ ១៨៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការកែសម្រួលអត្តនាយកដ្ឋាន នៃក្រសួងទៅជាអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ការដើរឡើងរដ្ឋបាលព្រៃឈើ រដ្ឋបាលជលផល ឱ្យមានថ្នាក់ស្មើអត្តនាយកដ្ឋាន ការដើរឡើងនាយកដ្ឋានរុក្ខាប្រមាញ់ និងកែលម្អដឹកនាំ ឱ្យទៅជាអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម និងការកែសម្រួល អត្តនាយកដ្ឋានចំការកៅស៊ូ ទៅជាអគ្គនាយកដ្ឋានកៅស៊ូ ស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
- បានឃើញ សេចក្តីសម្រេចរបស់កិច្ចប្រជុំថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីកសិកម្ម និងព្រៃឈើអាស៊ាន លើកទី ២៨ នាថ្ងៃទី ១៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៦ នៅប្រទេសសិង្ហបុរី
- បានឃើញ ប្រកាសលេខ ៣៣៤ ប្រក.កសក ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៧ ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យសុវត្ថិភាពចំណី អាហារនៃផលិតផលកសិកម្ម
- យោងតាមការចាំបាច់របស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ស ៤ ប ប

- ប្រការ ១:** ប្រកាសនេះ សំដៅដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នូវវិធាននៃការអនុវត្តកសិកម្មល្អ (Good Agricultural Practices – GAP) ក្នុងការងារផលិតកម្មផ្លែឈើ និងបន្លែស្រស់ ដើម្បីលើកកម្ពស់សុវត្ថិភាពចំណីអាហារ ទប់ស្កាត់ការ ប៉ះពាល់បរិស្ថាន ការពារសុខភាព សុវត្ថិភាព និងសុខុមាលភាពអ្នកផលិត ព្រមទាំងលើកកម្ពស់គុណភាព កសិផល និងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងដល់សុខដុមនីយកម្មនៃស្តង់ដារផលិតផល និងសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម ផ្លែឈើ និងបន្លែស្រស់នៅលើទីផ្សារ។
- ប្រការ ២:** វិធាននៃការអនុវត្តកសិកម្មល្អក្នុងការងារផលិតកម្មផ្លែឈើ និងបន្លែស្រស់ មិនរាប់បញ្ចូលនូវផលិតកម្មនៃ ផលិតផលកសិកម្មដទៃទៀតឡើយ។
- ប្រការ ៣:** រូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គល ដែលធ្វើការដាំដុះ ឬ ធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ផ្លែឈើ និងបន្លែស្រស់ ត្រូវបានទទួលការអប់រំ និងជំរុញឱ្យអនុវត្ត និងគោរពតាមវិធាននៃការអនុវត្តកសិកម្មល្អ ដើម្បីធានាបានថា ផលិតផលទាំងនោះ មាន គុណភាពល្អ និងមានសុវត្ថិភាពក្នុងការបរិភោគ។
- វិធាននៃការអនុវត្តកសិកម្មល្អក្នុងការងារផលិតកម្មផ្លែឈើ និងបន្លែស្រស់ ត្រូវបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃ ប្រកាសនេះ។

ប្រការ ៤: អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មត្រូវទទួលខុសត្រូវរៀបចំអនុវត្តប្រព័ន្ធយន្តការគ្រប់គ្រងការអនុវត្តកសិកម្មក្នុងការងារ
ផលិតកម្មផ្លែឈើ និងបន្លែស្រស់ និងជាអង្គភាពគ្រប់គ្រង និងចេញនូវវិញ្ញាបនបត្រអនុលោមភាពតាមវិធាននៃ

ប្រការ ៤: អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មត្រូវទទួលខុសត្រូវរៀបចំអនុវត្តប្រព័ន្ធយន្តការគ្រប់គ្រងការអនុវត្តកសិកម្មក្នុងការងារ
ផលិតកម្មផ្លែឈើ និងបន្លែស្រស់ និងជាអង្គភាពគ្រប់គ្រង និងចេញនូវវិញ្ញាបនបត្រអនុលោមភាពតាមវិធាននៃ
ការអនុវត្តផលិតកម្ម (Certificate of GAP Compliance) ។

ប្រការ ៥: ប្រកាស ឬសេចក្តីសម្រេចទាំងឡាយណាដែលមានខ្លឹមសារផ្ទុយនឹងប្រកាសនេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

ប្រការ ៦: អគ្គលេខាធិការ អគ្គាធិការ អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម នាយកខុទ្ទកាល័យ និងប្រធានអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ
ក្រោមឱវាទក្រសួងត្រូវទទួលបន្ទុកអនុវត្តប្រកាសនេះ ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ ។-ខ

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១០ ខែ ៩/១១ ឆ្នាំ ២០១០

ថ្ងៃ 10/11/10

ជី. ហ៊ុន

កន្លែងទទួល:

- មន្ទីរការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ នាយករដ្ឋមន្ត្រី
- គ្រប់ក្រសួង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
- គ្រប់សាលារាជធានី-ខេត្ត
- ដូចប្រការ ៦
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសលេខ ៩៩ ប្រក.កសក ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១០

**ស្តីពីការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់វិធាននៃការអនុវត្តកសិកម្ម
ក្នុងការងារផលិតកម្មផ្លែឈើ និងបន្លែស្រស់**

I. FOOD SAFETY

១. ផ្នែកសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ

ក. ប្រវត្តិវិធីកន្លែងផលិតកម្ម និងការគ្រប់គ្រង

- ១ ត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃហានិភ័យដែលអាចបង្កឱ្យក្នុងដល់កសិផល ដោយសារធាតុគីមី និងជីវសាស្ត្របង្កគ្រោះថ្នាក់ ដែលបន្សល់ពីការប្រើប្រាស់ពីមុន ក្នុងកន្លែង ឬក៏នៅជាប់កន្លែងដែលនឹងត្រូវធ្វើផលិតកម្មរាល់មុខដំណាំ ដោយកត់ត្រា និងរក្សាកំណត់ត្រានូវរាល់ហានិភ័យដែលបានធ្វើអត្តសញ្ញាណ ។
- ២ មិនត្រូវប្រើទីកន្លែងណាដែលលទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃបង្ហាញថា អាចនឹងមានហានិភ័យខ្ពស់ ក្នុងការបង្កភាពកខ្វក់ ដោយសារធាតុគីមី និងជីវសាស្ត្រដល់ផលិតផលឡើយ ឬត្រូវចាត់វិធានការទប់ស្កាត់ដើម្បីគ្រប់គ្រងហានិភ័យទាំងនោះ ជាមុន ក្នុងករណីដែលអាចធ្វើបាន ។
- ៣ ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យ តាមដានលើវិធានការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ដើម្បីឱ្យប្រាកដថា ពិតជាមិនមានបង្កភាពកខ្វក់ទៅលើ ផលដំណាំ និងត្រូវរក្សាទុកកំណត់ត្រាវិធានការនានាដែលបានប្រើ និងលទ្ធផលត្រួតពិនិត្យ ។
- ៤ ត្រូវធ្វើកំណត់ត្រាទុក ចំពោះបណ្តាទីតាំងផលិតកម្មណាដែលមានភាពកខ្វក់មិនសមស្របសម្រាប់ផលិតកម្ម ។

ខ. ពូជ និងបំណែកពូជដំណាំ

- ៥ ត្រូវកត់ត្រាទុកអំពីការប្រើប្រាស់ប្រព្រឹត្តកម្មគីមី (ដូចជាការជ្រលក់ ឬ ត្រាំដោយថ្នាំជាដើម) ណាមួយ និងមូលហេតុនៃ ការប្រើប្រាស់ប្រព្រឹត្តកម្មនោះ ប្រសិន ពូជ ឬបំណែកពូជដំណាំ ត្រូវបានផលិតនៅក្នុងកសិដ្ឋាននោះ ។
- ៦ ត្រូវកត់ត្រាទុកនូវឈ្មោះរបស់អ្នកផ្គត់ផ្គង់ និងកាលបរិច្ឆេទនៃការផ្គត់ផ្គង់ពូជ ឬ បំណែកពូជដំណាំ ដែលត្រូវបានផលិត ពីទីកន្លែងផលិតកម្ម ឬកន្លែងបណ្តុះផ្សេង ។
- ៧ មិនត្រូវដាំពូជដែលគេស្គាល់ថា ធ្វើឱ្យពូជដល់ការប្រើប្រាស់របស់មនុស្សឡើយ ។

គ. ជី និងសារធាតុកែលម្អបង្កើនជីជាតិ

- ៨ ត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃ និងកត់ត្រានូវរាល់ហានិភ័យដែលបង្កដោយការប្រើប្រាស់ ជី ឬ សារធាតុកែលម្អបង្កើនជីជាតិ ដែលសម្រាប់ដំណាំនីមួយៗ ។
- ៩ ត្រូវចាត់វិធានការដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យ ដែលបណ្តាលមកពីការប្រើប្រាស់ជី ឬ សារធាតុកែលម្អបង្កើនជីជាតិ ។ ត្រូវជ្រើសរើសជី ឬ សារធាតុកែលម្អបង្កើនជីជាតិណាដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ដោយបន្សល់សារធាតុណាហៈធ្ងន់តិចបំផុត នៅក្នុងផលិតផល ។

- ១០ មិនត្រូវប្រើសារធាតុសរីរាង្គ (សំណល់ពីរក្នុងជាតិ មនុស្ស សត្វ អតិសុខុមប្រាណ។ល។) ដែលពុំបានធ្វើប្រព្រឹត្តកម្ម (ចលនាការម្យ៉ាងមេរោគ-ភាគីវិជ្ជុបសាស្ត្រ គីមី ឬ ជីវសាស្ត្រ) ប្រសិនបើវាស្ថិតក្នុងស្ថានភាពដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ ដែលអាចធ្វើឱ្យកខ្វក់ដល់កសិផល។
- ១១ ត្រូវតែកត់ត្រាទុកនូវវិធីសាស្ត្រ កាលបរិច្ឆេទ និងរយៈពេលនៃការធ្វើប្រព្រឹត្តកម្ម ក្នុងករណីដែលបានធ្វើប្រព្រឹត្តកម្ម សារធាតុសរីរាង្គនៅក្នុងទីកន្លែងផលិតកម្មមុននឹងប្រើ។
- ១២ ត្រូវតែមានឯកសារពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ផលិតផលដែលមានផ្សំដោយសារធាតុសរីរាង្គ ក្នុងករណីដែលផលិតផលទាំងនោះ ទទួលបានពីប្រភពខាងក្រៅ ដើម្បីបង្ហាញថា សារធាតុសរីរាង្គទាំងនោះ ពិតជាបានធ្វើប្រព្រឹត្តកម្មកាត់បន្ថយហានិភ័យ។
- ១៣ មិនត្រូវប្រើកាកសំណល់របស់មនុស្ស (លាមក ទឹកម៉ូត្រ សំណល់ពីបង្គន់ ។ល។) នៅក្នុងផលិតកម្មកសិផលស្រស់ដែល មានគោលដៅសំរាប់ការប្រើប្រាស់ជាអាហារផ្ទាល់របស់មនុស្សឡើយ។
- ១៤ ត្រូវពិនិត្យថែទាំឧបករណ៍ដែលប្រើសម្រាប់ការដាក់ជី ឬ សារធាតុកែលម្អបង្កើនជីជាតិដី ឱ្យស្ថិតក្នុងស្ថានភាពដំណើរ ការល្អ យ៉ាងតិចមួយឆ្នាំម្តង ដោយអ្នកមានសមត្ថភាពបច្ចេកទេស។
- ១៥ ត្រូវតែកំណត់ទីតាំងសាងសង់ ថែរក្សា កន្លែងលាយ កន្លែងផ្ទុកជី និងសារធាតុបន្ថែមទៅក្នុងដី និងសម្រាប់ធ្វើកំប៉ុស្ត សារធាតុសរីរាង្គ ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃភាពកខ្វក់ដល់កន្លែងផលិតកម្ម និងប្រភពទឹក។
- ១៦ ត្រូវកត់ត្រាទុកដោយលម្អិតអំពីប្រភព ឈ្មោះផលិតផល កាលបរិច្ឆេទ និងបរិមាណនៃជី ឬ សារធាតុកែលម្អបង្កើន ជីជាតិដី ដែលទទួលយកមកទុកប្រើប្រាស់។
- ១៧ ត្រូវកត់ត្រាទុកដោយលម្អិតអំពីកាលបរិច្ឆេទ ឈ្មោះផលិតផល ឬសម្ភារៈដែលបានប្រើ ទីតាំងធ្វើប្រព្រឹត្តកម្ម អត្រាប្រើ ប្រាស់ វិធីសាស្ត្រប្រើប្រាស់ និងឈ្មោះអ្នកប្រើប្រាស់ នូវរាល់ការប្រើជី ឬ សារធាតុកែលម្អបង្កើនជីជាតិដី។

ឃ.ទឹក

- ១៨ ត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃទឹកដែលប្រើក្នុងដំណាក់កាលមុនពេលប្រមូលផល (ទឹកសម្រាប់ស្រោចស្រព សម្រាប់ដាក់ជី និង សម្រាប់លាយនឹងសារធាតុគីមីផ្សេងៗ) និងក្នុងដំណាក់កាលក្រោយប្រមូលផល (ទឹកសម្រាប់លាងសំអាតសម្រាប់ ប្រព្រឹត្តកម្មកសិផល និងធ្វើអនាម័យ) ដើម្បីស្រាវជ្រាវរកហានិភ័យដែលអាចបង្កឱ្យមានភាពកខ្វក់ដោយសារធាតុគីមី និង ជីវសាស្ត្រដល់កសិផល។
- ១៩ ត្រូវធ្វើការពិសោធន៍វាយតម្លៃទឹក ដើម្បីកំណត់ហានិភ័យបង្កឱ្យមានភាពកខ្វក់លើកសិផល ទៅតាមពេលវេលាដែល សមស្របនឹងលក្ខខណ្ឌដែលមានឥទ្ធិពលទៅលើការផ្គត់ផ្គង់ទឹក និងត្រូវរក្សាកំណត់ត្រាលទ្ធផល។
- ២០ ត្រូវតែជ្រើសរើសប្រភពទឹកដែលមានសុវត្ថិភាព ឬ ត្រូវធ្វើប្រព្រឹត្តកម្មទឹក និងត្រួតពិនិត្យឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ដោយមាន កំណត់ត្រា និងរក្សាទុកកំណត់ត្រានៃវិធីសាស្ត្រធ្វើប្រព្រឹត្តកម្ម និងលទ្ធផលត្រួតពិនិត្យ សម្រាប់តំបន់ណាដែលហានិភ័យ ខ្ពស់នៃភាពកខ្វក់ដោយសារធាតុគីមី និងជីវសាស្ត្រ។
- ២១ មិនត្រូវប្រើទឹកសំណល់ (ទឹកសម្អុយ) ដែលមិនបានធ្វើប្រព្រឹត្តកម្មនៅក្នុងពេលផលិតកម្ម ក្នុងការលើកដាក់ និងក្រោយ ពេលប្រមូលផលឡើយ។ ការប្រើទឹកសំអុយដែលបានធ្វើប្រព្រឹត្តកម្មនោះ គុណភាពទឹកត្រូវតែអនុលោមទៅនឹងបទដ្ឋាន ដែលបានកំណត់។

១. សារធាតុគីមី

៥.១. ក្បួនគីមី:

- ២២ ត្រូវធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលនូវចំណេះដឹងដែលទាក់ទងនឹងការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមីដល់និយោជក និងកម្មករនៅក្នុងកម្រិតមួយសមរម្យទៅនឹងការងារទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកគេ ។
- ២៣ ត្រូវមានភស្តុតាងអំពីសមត្ថភាពបច្ចេកទេស ប្រសិនបើការជ្រើសរើសសារធាតុគីមីមកប្រើប្រាស់ក្នុងផលិតកម្មត្រូវបានសម្រេចដោយទីប្រឹក្សា ឬសមត្ថកិច្ចជំនាញ ។
- ២៤ ត្រូវប្រើប្រព័ន្ធវិធានការចម្រុះគ្រប់គ្រងសមាសភាពចង្រៃតាមការដែលអាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមីអសីរវិរាង ។
- ២៥ ត្រូវទិញសារធាតុគីមីពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ដែលអាជ្ញាប័ណ្ណត្រឹមត្រូវ ។
- ២៦ ត្រូវប្រើប្រាស់តែសារធាតុគីមី និងថ្នាំកសិកម្មជីវសាស្ត្រ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់លើមុខដំណាំ ដោយក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសដែលមានបំណងនាំយកផលិតផលទៅលក់ ដោយត្រូវតែមានឯកសារតម្កល់គ្រប់គ្រាន់ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីការសម្រេចនោះ ។
- ២៧ ត្រូវចាត់ចែងវិធានការដាំដុះដើម្បីរក្សាភិរក្សសំណល់ជាតិពុលក្នុងផលដំណាំ ឱ្យស្ថិតនៅទាបជាងកំរិតសំណល់ជាតិពុលដែលអាចកាត់ចោលបាន (MRLs) នៃសារធាតុគីមីដែលអនុម័តដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសដែលនឹងលក់ឬនាំយកផលិតផលទៅលក់ (ចំពោះការលក់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាត្រូវគោរពតាមការកំណត់របស់ក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ) ។
- ២៨ ត្រូវធ្វើការវិភាគសំណល់ជាតិពុលក្នុងកសិផល ដើម្បីពិនិត្យតាមដានភាពត្រឹមត្រូវនៃការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមី ជាប្រចាំនៅតាមពេលវេលាដែលតម្រូវដោយអតិថិជន ឬ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសដែលនឹងលក់ ឬនាំយកផលិតផលទៅលក់ (ចំពោះការលក់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាត្រូវគោរពតាមការកំណត់របស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ) ។ មន្ទីរពិសោធន៍ ដែលត្រូវវិភាគសំណល់ជាតិពុលក្នុងកសិផល សំដៅដល់មន្ទីរពិសោធន៍ជាតិកសិកម្មនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម និងមន្ទីរពិសោធន៍ផ្សេងៗទៀត ដែលមានការទទួលស្គាល់ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។
- ២៩ ត្រូវចៀសវាងការឈាបបញ្ចូលគ្នានូវសារធាតុគីមីលើសពីពីរមុខ លុះត្រាតែបានទទួលអនុសាសន៍ពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច (អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម) ។
- ៣០ ត្រូវប្រតិបត្តិឱ្យបានត្រឹមត្រូវក្នុងរយៈពេលរង់ចាំ រវាងការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមី និងការប្រមូលផល ដោយអនុលោមតាមអនុសាសន៍នៃប្រភេទថ្នាំកសិកម្ម និងប្រភេទដំណាំ ដោយមានកំណត់ត្រា និងរក្សាកំណត់ត្រាឱ្យបានច្បាស់លាស់ ។
- ៣១ ត្រូវថែទាំឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ជាមួយថ្នាំកសិកម្មឱ្យបានល្អ និងពិនិត្យមើលប្រសិទ្ធភាពការងារ យ៉ាងតិចណាស់មួយឆ្នាំម្តង ដោយភ្នាក់ងារមានសមត្ថភាពបច្ចេកទេស ។
- ៣២ ត្រូវលាងសំអាតឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ជាមួយថ្នាំកសិកម្ម បន្ទាប់ពីរាល់លើកនៃការប្រើប្រាស់ ហើយសំណល់ពីការលាងទាំងនោះ ត្រូវចោលតាមរបៀបសមស្រប ដែលមិនបង្កនូវហានិភ័យធ្វើឱ្យខូចកំដៅកសិផល និងបរិស្ថាន ។
- ៣៣ ត្រូវចោលល្បាយថ្នាំកសិកម្មដែលឈាយលើស តាមរបៀបសមស្របដែលមិនបង្កនូវហានិភ័យធ្វើឱ្យខូចកំដៅកសិផល និងបរិស្ថាន ។

- ៣៤ ត្រូវរក្សាទុកសារធាតុគីមីនៅកន្លែងដែលមានខ្យល់ចេញ-ចូល ក្នុងសំណង់រឹងមាំ និងមានសុវត្ថិភាព ដោយដាក់កំហិតឱ្យតែអ្នកដែលមានការអនុញ្ញាតចេញ-ចូលតែប៉ុណ្ណោះ។ ត្រូវកំណត់ទីតាំង និងការសាងសង់ឱ្យបានសមស្រប ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃភាពធ្វើឱ្យក្រខក់ដល់កសិជន និងត្រូវបំបាក់ដោយសម្ភារៈសំរាប់សង្គ្រោះបន្ទាន់ ក្នុងករណីដែលមានការកំពប់សារធាតុគីមី។
- ៣៥ មិនត្រូវរក្សាទុកសារធាតុគីមីក្នុងទម្រង់រាវនៅពីលើផ្ទៃដែលស្ថិតនៅខាងលើសារធាតុគីមីទម្រង់រាវឡើយ។
- ៣៦ ត្រូវតែរក្សាសារធាតុគីមីនៅក្នុងកញ្ចប់/ធុង/ដបដើមរបស់វា ដែលមានស្លាកសញ្ញាស្របច្បាប់ និងត្រូវអនុវត្តទៅតាមការណែនាំដែលបញ្ជាក់លើស្លាកសញ្ញា ឬពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច។ ប្រសិនបើមានការផ្ទេរសារធាតុគីមីទៅកាន់ធុង/ដបផ្សេងមួយទៀត ធុង/ដបថ្មីនោះ ត្រូវតែសរសេរចំណាំឱ្យច្បាស់ ដោយមានដាក់ឈ្មោះយ៉ិហោ កម្រិតប្រើប្រាស់ និងរយៈពេលរង់ចាំ។
- ៣៧ មិនត្រូវប្រើធុង/ដបថ្នាំកសិកម្មឡើងវិញឡើយ និងត្រូវរក្សាវាឱ្យមានសុវត្ថិភាពរហូតដល់ពេលកម្ទេចចោលតាមវិធីសមស្រប។
- ៣៨ ត្រូវកម្ទេចចោលធុង/ដបថ្នាំកសិកម្មដែលប្រើរួច តាមគោលការណ៍កំណត់របស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការធ្វើឱ្យកខ្វក់ដល់កសិជន និងបរិស្ថាន។
- ៣៩ ត្រូវតែធ្វើអត្តសញ្ញាណឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងរក្សាទុកឱ្យបានត្រឹមត្រូវ រហូតដល់ពេលកម្ទេចចោលនូវសារធាតុគីមីដែលផុតកំណត់ប្រើប្រាស់ ដែលមិនអាចប្រើទៅទៀតបាន ឬដែលមិនអនុញ្ញាតឱ្យប្រើទៅទៀត។
- ៤០ ត្រូវកម្ទេចចោលសារធាតុគីមីដែលផុតកំណត់ប្រើប្រាស់ តាមរយៈប្រព័ន្ធប្រមូលផ្តុំជំនួសការ ឬនៅតាមតំបន់ និងវិធីសាស្ត្រដែលកំណត់ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច។
- ៤១ ត្រូវតែកត់ត្រាទុក អំពីការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមីលើដំណាំមួយមុខៗ ដោយបញ្ជាក់យ៉ាងពិស្តារអំពីសារធាតុគីមីដែលបានប្រើ មូលហេតុប្រើ កាលបរិច្ឆេទ និងទីតាំងដែលបានប្រើ កម្រិតប្រើប្រាស់ វិធីសាស្ត្រប្រើប្រាស់ រយៈពេលរង់ចាំ និងឈ្មោះអ្នកប្រើប្រាស់។
- ៤២ ត្រូវរក្សាទុកនូវឯកសារកត់ត្រាអំពីសារធាតុគីមីដែលយកមកទុកប្រើប្រាស់ ដោយមានបញ្ជាក់ពិស្តារអំពីឈ្មោះសារធាតុគីមី អ្នកផ្គត់ផ្គង់សារធាតុគីមី កាលបរិច្ឆេទ និង បរិមាណដែលបានបញ្ចូលស្តុក និងកាលបរិច្ឆេទផុតកំណត់ប្រើប្រាស់ ឬកាលបរិច្ឆេទផលិត។
- ៤៣ ត្រូវរក្សាទុកកំណត់ត្រាសារធាតុគីមីក្នុងស្តុក ដោយបញ្ជាក់លំអិតអំពីឈ្មោះគីមី កាលបរិច្ឆេទ និងបរិមាណទទួលបាន និងកាលបរិច្ឆេទនៅពេលដែលប្រើអស់ ឬនៅពេលដែលកម្ទេចចោល។
- ៤៤ ត្រូវតែបញ្ឈប់ការលក់ចែកចាយកសិជន ប្រសិនបើរកឃើញថា មានសំណល់សារធាតុគីមីលើសពីកំរិត MRLs។ ត្រូវធ្វើការស៊ើបអង្កេតអំពីមូលហេតុនៃភាពក្រខក់នោះ និងចាត់វិធានការទប់ស្កាត់ដើម្បីចៀសវាងកើតមានឡើងជាថ្មី និងត្រូវកត់ត្រាទុកនូវហេតុការណ៍ដែលបានកើតឡើង និងវិធានការដែលបានប្រើ។

ង.២.សារធាតុគីមីដទៃទៀត

- ៤៥ ត្រូវប្រើប្រាស់ រក្សាទុក និងកម្ទេចចោល នូវប្រេងឥន្ធនៈ ប្រេង និងសារធាតុដែលមិនមែនជាប្រេងត្រីមីផ្សេងទៀត តាមរបៀបដែលអាចកាត់បន្ថយហានិភ័យបង្កឱ្យកខ្វក់ដល់កសិជន។

៥. ការប្រមូលផល និងដំណើរការនៃការ ទុកដាក់កសិផល

៥.១. ឧបករណ៍, ធុង/ប្រអប់ និងសម្ភារៈ

- ៤៦ ត្រូវតែប្រើឧបករណ៍ ប្រអប់/ធុង សម្រាប់ដាក់ ឬផ្ទុកកសិផលដែលធ្វើអំពីសម្ភារៈដែលនឹងមិនធ្វើឱ្យកខ្វក់ដល់កសិផល ។
- ៤៧ ត្រូវធ្វើអត្តសញ្ញាណ ប្រអប់/ធុង ដែលប្រើសម្រាប់ដាក់ ឬរក្សាទុកសំណល់សារធាតុគីមី និងសារធាតុបង្កគ្រោះថ្នាក់ ផ្សេងទៀត ឱ្យបានច្បាស់លាស់ដើម្បីជៀសវាងការប្រើវាក្នុងការដាក់កសិផល ។
- ៤៨ ត្រូវតែថែទាំ សំអាតសម្ភារៈ ឧបករណ៍ និងធុងឱ្យបានទៀងទាត់ដើម្បីកាត់បន្ថយការបង្កភាពកខ្វក់ដល់កសិផល ។
- ៤៩ ត្រូវរក្សាទុកឧបករណ៍ ប្រអប់/ធុង និងសម្ភារៈសំរាប់ផ្ទុកកសិផល នៅកន្លែងដាច់ដោយឡែកពីសារធាតុគីមី ដី ឬ សារធាតុកែលម្អបង្កើនជីជាតិដី និងត្រូវចាត់វិធានការកាត់បន្ថយភាពកខ្វក់ដល់កសិផលដែលបង្កឡើងដោយសមាសភាព ផ្សេងៗ ។
- ៥០ ត្រូវពិនិត្យមើលភាពរឹងមាំ និងភាពស្អាតរបស់ឧបករណ៍ ធុង/ប្រអប់ និងសម្ភារៈសម្រាប់ផ្ទុកកសិផល នៅរាល់មុនពេល ប្រើ និងត្រូវសំអាត ជួសជុល ឬក៏បោះចោល ប្រសិនបើចាំបាច់ ។
- ៥១ មិនត្រូវដាក់កសិផលដែលបានប្រមូលផលរួចនៅផ្ទាល់នឹងដី ឬ ផ្ទាល់នឹងកំរាលនៃកន្លែងលើកដាក់ប្រើប្រាស់ វេចខ្ចប់ ឬ រក្សាទុកកសិផលឡើយ ។

៥.២. អាគារ និងសំណង់

- ៥២ ត្រូវតែសាងសង់ និងថែទាំអាគារ និងបណ្តាសំណង់ដែលប្រើសំរាប់ដាំដុះ វេចខ្ចប់ លើកដាក់ និងរក្សាទុកកសិផល ដើម្បី កាត់បន្ថយហានិភ័យដែលធ្វើឱ្យមានភាពកខ្វក់ដល់កសិផល ។
- ៥៣ ត្រូវទុកដាក់ ខ្នាញ់ ប្រេង ប្រេងឥន្ធនៈ និងគ្រឿងម៉ាស៊ីនសំរាប់ប្រើនៅចំការ ឱ្យនៅដោយឡែកពីកន្លែងលើកដាក់ ប្រើប្រាស់ វេចខ្ចប់ និងរក្សាទុកកសិផល ដើម្បីទប់ស្កាត់ការធ្វើឱ្យកខ្វក់ដល់កសិផល ។
- ៥៤ ត្រូវសាងសង់ប្រព័ន្ធទឹកស្អុយ ប្រព័ន្ធបញ្ចេញកាកសំណល់ និងប្រព័ន្ធបង្ហូរទឹក ក្នុងបំណងដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃ ការបង្កភាពកខ្វក់ដល់កន្លែងផលិតកម្ម និងការផ្គត់ផ្គង់ទឹក ។
- ៥៥ ត្រូវមានប្រដាប់ការពារអំពូលភ្លើងដែលនៅពីលើកន្លែងដែលរក្សាទុក ប្រអប់/ធុង និង សម្ភារៈដាក់កសិផល និងបណ្តា សម្ភារៈសម្រាប់វេចខ្ចប់កសិផលដើម្បីបង្ការការពារអម្បែងបែកដែលអាចនឹងធ្លាក់ចូលកសិផល នៅក្នុងករណីដែលមាន ការបែកអំពូលភ្លើង ។ ត្រូវបោះចោលនូវកសិផលដែលមានការអម្បែងអំពូលចូល ហើយត្រូវសំអាតឧបករណ៍ និង ប្រអប់/ធុង និងសម្ភារៈវេចខ្ចប់កសិផល ឱ្យបានស្អាតឡើងវិញ ។
- ៥៦ ត្រូវប្រើរនាំងបាំង ផ្តាច់ដោយឡែក រវាងឧបករណ៍ និងប្រដាប់ប្រដាប់ដែលអាចជាប្រភពបង្កគ្រោះថ្នាក់រូបសាស្ត្រ ដល់ អនុស្ស ដែលស្ថិតនៅក្នុងអាការជាមួយនឹងកន្លែងលើកដាក់ ប្រើប្រាស់ វេចខ្ចប់ និងរក្សាទុកកសិផល និងមិនត្រូវប្រើវា នៅក្នុងពេលកំពុងវេចខ្ចប់ លើកដាក់ ប្រើប្រាស់ និងរក្សាទុកកសិផលឡើយ ។

៥.៣. ការសំអាត និងការធ្វើអនាម័យ

- ៥៧ ត្រូវធ្វើអត្តសញ្ញាណរាល់ទីកន្លែង ឧបករណ៍ ប្រដាប់ប្រដាប់ ធុង/ប្រអប់ និងសម្ភារៈវេចខ្ចប់ លើកដាក់ ប្រើប្រាស់ ដែល អាចជាប្រភពនៃការបង្កភាពកខ្វក់ដល់កសិផល និងត្រូវរៀបចំឱ្យមានរបៀបរៀបរយល្អ និងត្រូវសំអាតធ្វើអនាម័យជា

៥៨ ត្រូវជ្រើសរើសសារធាតុគីមីសមស្រប សម្រាប់ប្រើក្នុងការសំអាត និងធ្វើអនាម័យ ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យដែលបង្កឱ្យមានភាពកខ្វក់ដល់កសិផលដោយសារធាតុគីមី ។

៥.៤. ការកំចាត់សត្វ និងសមាសភាពចង្រៃ

- ៥៩ មិនត្រូវឱ្យសត្វបក្សី និងសត្វពាហនៈ ឬសត្វចង្រៃដទៃទៀត ចូលទៅក្នុងកន្លែងផលិតកម្ម (ជាពិសេសចំពោះដំណាំដែលដាំដោយផ្ទាល់ ឬ ជិតនឹងដី) កន្លែងប្រមូលផល វេចខ្ចប់ និងទុកដាក់កសិផលឡើយ ។
- ៦០ ត្រូវចាត់វិធានការបង្ការ និងទប់ស្កាត់នូវវត្ថុមានរបស់សមាសភាពចង្រៃ ទោះបីជានៅក្នុង និងជុំវិញកន្លែងលើកដាក់វេចខ្ចប់ និងទុកដាក់កសិផល ។
- ៦១ ត្រូវតែកំណត់ទីតាំង និងថែទាំ ឬ គ្រប់គ្រងនុយបំពុល និងអន្ទាក់ដែលប្រើសម្រាប់កំចាត់សមាសភាពចង្រៃ ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យដែលបង្កឱ្យមានភាពកខ្វក់ដល់កសិផល ផុស/ប្រអប់ និងសម្ភារៈវេចខ្ចប់កសិផល ។ ទីតាំងដាក់នុយបំពុល និងអន្ទាក់ ត្រូវតែកាត់ត្រាទុកឱ្យបានច្បាស់លាស់ ។

៥.៥. អនាម័យផ្ទាល់ខ្លួន

- ៦២ ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការតែកម្មករដែលមានចំណេះដឹងសមរម្យ ឬ ត្រូវបណ្តុះបណ្តាលពួកគេអំពីការអនុវត្តអនាម័យផ្ទាល់ខ្លួន ហើយឯកសារអំពីការបណ្តុះបណ្តាលទាំងនោះត្រូវតែរក្សាទុក ។
- ៦៣ ត្រូវចែក ឬបិទផ្សាយនៅកន្លែងដែលងាយមើលឃើញ នូវសេចក្តីណែនាំជាលាយល័ក្ខអក្សរអំពីការអនុវត្តអនាម័យផ្ទាល់ខ្លួនដល់កម្មករ ។
- ៦៤ ត្រូវរៀបចំឱ្យមានបង្គន់ និងកន្លែងលាងសំអាតដៃឱ្យបានត្រឹមត្រូវសំរាប់កម្មករ និងត្រូវថែទាំឱ្យមានអនាម័យជាប្រចាំ ។
- ៦៥ ត្រូវតែមានប្រព័ន្ធបង្ហូរទឹកស្អុយចោល តាមវិធីដែលអាចកាត់បន្ថយហានិភ័យដែលអាចបង្កភាពកខ្វក់ដោយផ្ទាល់ ឬ ដោយប្រយោលដល់កសិផល ។

៥.៦. ការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មកសិផល

- ៦៦ ត្រូវអនុវត្តដូចគ្នាទៅនឹងលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងនៅក្នុងផ្នែកសារធាតុគីមី ចំពោះការប្រើប្រាស់ រក្សាទុក និងការកម្ទេចចោលសារធាតុគីមីដែលបានប្រើក្នុងពេលបន្ទាប់ពីការប្រមូលផល រួមមាន ថ្នាំកសិកម្ម និងសារធាតុរលាយផ្សេងទៀត ។
- ៦៧ ត្រូវអនុវត្តដូចគ្នាទៅនឹងលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងនៅក្នុងផ្នែកទឹក ចំពោះការប្រើប្រាស់ទឹកសម្រាប់ធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មកសិផលក្រោយពេលប្រមូលផល ។
- ៦៨ ត្រូវប្រើទឹកដែលមានគុណភាពស្មើនឹងស្តង់ដារទឹកសំរាប់ផឹក ក្នុងការសំអាតចុងក្រោយសម្រាប់លាងផ្នែកដែលបរិភោគបានរបស់កសិផល ។

៥.៧. ការរក្សាទុក និងការដឹកជញ្ជូន

- ៦៩ មិនត្រូវដាក់ប្រអប់/ផុស/ដប និងសម្ភារៈវេចខ្ចប់ដែលមានផ្ទុកកសិផលផ្ទាល់នៅលើដី ជាពិសេសនៅកន្លែងដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ដែលអាចធ្វើឱ្យកខ្វក់ដល់កសិផលដោយសារដីដែលជាប់នឹងបាតប្រ

នោះ ។

- ៧០ ត្រូវពិនិត្យមើលកំណត់ឈើ (ប៉ាឡែត) សម្រាប់ទ្រទ្រង់ជាមុនកសិផលបានឱ្យស្អាត កុំឱ្យមានប្រឡាក់សារធាតុគីមី កំទេចកំទី និងការរាតត្បាតដោយសមាសភាពចង្រៃ។ មុននឹងប្រើទ្រទ្រង់ទាំងនោះ ត្រូវតែធ្វើការសំអាតរួចគ្របទ្រទ្រង់ ដោយប្រើគំរូការពារ ឬត្រូវបោះវាចោលប្រសិនបើពិនិត្យឃើញថា មានហានិភ័យខ្ពស់ដែលអាចធ្វើឱ្យកខ្វក់ដល់ កសិផល ។
- ៧១ ត្រូវសំអាតយានយន្តសម្រាប់ដឹកជញ្ជូនកុំឱ្យមានប្រឡាក់សារធាតុគីមី មិនមានកម្ទេចកម្ទីផ្សេងៗ និងមិនមានការរុករាន របស់សមាសភាពចង្រៃ។ នៅមុនពេលនៃការប្រើប្រាស់ត្រូវសំអាតជាចាំបាច់ និងចៀសវាងការប្រើប្រាស់ប្រសិនបើ ពិនិត្យឃើញថា មានហានិភ័យខ្ពស់ដែលអាចធ្វើឱ្យមានភាពកខ្វក់ដល់កសិផល ។
- ៧២ ត្រូវតែរក្សាទុក និងដឹកជញ្ជូនកសិផលដាច់ដោយឡែកពីទំនិញដែលជាប្រភពនៃភាពកខ្វក់គីមី ជីវសាស្ត្រ និងរូបសាស្ត្រ ។

៦.៨. កំណត់ចំណាំដើម្បីងាយរក និងប្រមូលត្រឡប់មកវិញ

- ៧៣ ត្រូវកំណត់អត្តសញ្ញាណផ្សេងគ្នា ដោយឈ្មោះ ឬលេខកូដ ចំពោះរាល់ទីកន្លែងផលិតកម្មដាច់ដោយឡែកពីគ្នានីមួយៗ ។ ឈ្មោះ ឬលេខកូដទាំងនោះ ត្រូវមានដាក់ជាស្លាកនៅតាមទីកន្លែង និងត្រូវកត់ត្រានៅលើផែនទីចំការ ។ ឈ្មោះ ឬលេខ កូដទីកន្លែង ត្រូវកត់ត្រានៅលើឯកសារ និងកំណត់ត្រាទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងទីកន្លែងនោះ ។
- ៧៤ ត្រូវតែដាក់អត្តសញ្ញាណសំគាល់ឱ្យច្បាស់លាស់នៅលើប្រអប់/កូដ កសិផលដែលបានរៀបចំ ដើម្បីងាយស្រាវជ្រាវរក ឃើញចំការ ឬ ទីកន្លែងដែលបានដាំ ។
- ៧៥ ត្រូវរក្សាទុកកំណត់ត្រាអំពីកាលបរិច្ឆេទនៃការបែងចែកផ្គត់ផ្គង់ និងទិសដៅកសិផលមួយមុខៗ ។
- ៧៦ ត្រូវតែទុកដាក់កសិផលដែលបានកំណត់អត្តសញ្ញាណឃើញថា បានទទួលរងនូវភាពកខ្វក់ ឬមានសក្តានុពលកខ្វក់ឱ្យនៅ ឆ្ងាយដាច់ដោយឡែកពីគេ និងត្រូវទប់ស្កាត់ការចែកចាយ ឬប្រសិនបើកសិផលនោះ បានលក់ចេញទៅហើយនោះ ត្រូវ តែជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់អ្នកទិញ ។
- ៧៧ ត្រូវស៊ើបអង្កេតនូវមូលហេតុដែលបង្កឱ្យមានភាពកខ្វក់ទាំងឡាយ និងត្រូវចាត់វិធានការទប់ស្កាត់កុំឱ្យកើតមានឡើង ម្តងទៀត និងត្រូវកត់ត្រាទុកនូវហេតុការណ៍នោះ និងវិធានការនានាដែលបានប្រើ ។

៦. ការបណ្តុះបណ្តាល

- ៧៨ និយោជក និងកម្មករត្រូវមានចំណេះដឹងសមរម្យ ឬត្រូវបណ្តុះបណ្តាលនៅក្នុងដែនទទួលខុសត្រូវទាក់ទងនឹងវិធាននៃ ការអនុវត្តកសិកម្មក្នុងការងារផលិតកម្មផ្លែឈើ និងបន្លែស្រស់ ដោយអត្តនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ។ រាល់ឯកសារអំពីការ បណ្តុះបណ្តាលត្រូវតែរក្សាទុក ។

៦. ឯកសារ និងកំណត់ត្រានានា

- ៧៩ ត្រូវតែរក្សាទុកកំណត់ត្រាអំពីវិធាននៃការអនុវត្តកសិកម្មក្នុងការងារផលិតកម្មផ្លែឈើ និងបន្លែស្រស់ ក្នុងរយៈពេល យ៉ាងតិចពីរឆ្នាំ ឬ ក្នុងរយៈពេលវែងជាងនេះតាមការតម្រូវរបស់រដ្ឋាភិបាល ឬ អតិថិជន ។

៨០ ឯកសារចាស់ហួសសម័យត្រូវតែបោះចោល និងត្រូវប្រើតែច្បាប់កំណើតប៉ុណ្ណោះ ។

ឈ. ការពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវការអនុវត្ត

- ៨១ ត្រូវតែធ្វើការពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវរាល់ការអនុវត្តទាំងឡាយ យ៉ាងហោចណាស់មួយឆ្នាំម្តងដើម្បីធានាថា ការអនុវត្តទាំងនោះបានធ្វើឡើងត្រឹមត្រូវ និងត្រូវបានវិធានការកែតម្រូវចំពោះកំហុសឆ្គងណាមួយដែលបានរកឃើញ ។ ត្រូវរក្សាទុកកំណត់ត្រាអំពីការអនុវត្តដែលបានពិនិត្យមើលឡើងវិញ និងវិធានការកែលម្អអនាគត ។
- ៨២ ត្រូវចាត់វិធានការដើម្បីដោះស្រាយការតវ៉ាទាំងឡាយ ទាក់ទងទៅនឹងសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ និងត្រូវកត់ត្រាទុកនូវរាល់ការតវ៉ា និងវិធានការដែលប្រើ ។

II. PRODUCT QUALITY	២. ផ្នែកគុណភាពកសិផល
----------------------------	----------------------------

ក. ផែនការគុណភាព

- ៨៣ ត្រូវកំណត់ការអនុវត្តក្នុងផែនការដាំដុះដំណាំឱ្យបានច្បាស់លាស់ដើម្បីគ្រប់គ្រងគុណភាពកសិផលនៅក្នុងពេលផលិតកម្មពេលប្រមូលផល និងការថែរក្សាក្រោយពេលប្រមូលផល ។

ខ. ពូជ និងបម្លែងកូដដំណាំ

- ៨៤ ត្រូវជ្រើសរើសពូជដំណាំទៅតាមតម្រូវការរបស់ទីផ្សារ ។
- ៨៥ ត្រូវមានវិញ្ញាបនបត្រសុខភាពដំណាំប្រសិនបើពូជដំណាំនោះ ទទួលបានមកពីចំការ ឬ កន្លែងបណ្តុះផ្សេង ដើម្បីឱ្យប្រាកដថា ពូជដំណាំដែលផ្តល់ឱ្យដោយអ្នកផ្គត់ផ្គង់ពិតជាមានគុណភាពល្អ ។

គ. ដី និងសារធាតុកែលម្អបង្កើនជីជាតិដី

- ៨៦ ត្រូវប្រើប្រាស់ដីស្រែទៅតាមអនុសាសន៍របស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច (អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម) ឬអាស្រ័យទៅតាមលទ្ធផលជាក់ស្តែងនៃការវិភាគដី ឬ វិភាគស្នូកក្រូចជាតិ ឬ វិភាគរុក្ខស និងតម្រូវការជីជាតិសម្រាប់ដំណាំដែលដាំ ។
- ៨៧ ត្រូវថែទាំឧបករណ៍ដែលប្រើសម្រាប់ដាក់ដី និងសារធាតុកែលម្អបង្កើនជីជាតិដីឱ្យបានល្អ ដោយពិនិត្យមើលប្រសិទ្ធភាពការងាររបស់វាយ៉ាងហោចណាស់មួយឆ្នាំម្តងដោយអ្នកដែលមានសមត្ថភាពបច្ចេកទេស ។
- ៨៨ ត្រូវជ្រើសរើសទីតាំង និងសាងសង់កន្លែងសម្រាប់ធ្វើកំប៉ុស្តសារធាតុសរីរាង្គឱ្យបានល្អ ដើម្បីបង្ការការចម្លងរោគលើដំណាំ ។
- ៨៩ ត្រូវកត់ត្រាទុកនូវការប្រើដី និងសារធាតុកែលម្អបង្កើនជីជាតិដី ដោយបរិយាយពីស្ថានភាពអំពីឈ្មោះផលិតផល ឬសារធាតុកាលបរិច្ឆេទ ទីតាំងធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្ម អត្រាប្រើ វិធីសាស្ត្រ និង ឈ្មោះអ្នកប្រើ ។

ឃ. ទឹក

- ៩០ ការស្រោចស្រព ត្រូវអនុវត្តដោយផ្អែកទៅលើតម្រូវការទឹករបស់ដំណាំ ទឹកដែល

៩១ ត្រូវធ្វើកំណត់ត្រានៃការស្រាវជ្រាវ ដោយពណ៌នាលម្អិតអំពីដំណាំ កាលបរិច្ឆេទ ទីតាំង ចំណុះទឹកដែលបានប្រើ ឬ រយៈពេលនៃការស្រាវជ្រាវ ។

១. សារធាតុគីមី

៥.១. ក្បួនគីមី

- ៩២ ត្រូវបណ្តុះបណ្តាលនិយោជក និងកម្មករ ក្នុងកិច្ចការសមរម្យទៅនឹងភារៈកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវលើការប្រើប្រាស់ សារធាតុគីមី ។
- ៩៣ ត្រូវធានាបានការសម្របក្នុងកិច្ចការពារដំណាំសម្រាប់ការកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ ។
- ៩៤ ត្រូវប្រើប្រព័ន្ធវិធានការចម្រុះគ្រប់គ្រងដំណាំ (IPM) ទៅតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើបាន ។
- ៩៥ ត្រូវវិញ្ញាសារធាតុគីមីពីអ្នកលក់ដែលមានលិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មស្របច្បាប់ ។
- ៩៦ ត្រូវប្រើប្រភេទសារធាតុគីមីលើមុខដំណាំដែលទទួលបានការឯកភាពពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសផលិត និង ប្រទេសនាំចូល ហើយត្រូវមានតម្កល់ឯកសារដើម្បីបញ្ជាក់ពីការឯកភាពទាំងនោះ ។
- ៩៧ ត្រូវប្រើប្រាស់សារធាតុគីមីទៅតាមសេចក្តីណែនាំនៅលើស្លាកសញ្ញា ឬ តាមគោលការណ៍ណែនាំរបស់អគ្គនាយកដ្ឋាន កសិកម្ម ឬ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។
- ៩៨ ត្រូវប្រើយុទ្ធសាស្ត្រនៃការប្រើសារធាតុគីមីឆ្លាស់ និងវិធានការការពារដំណាំដទៃទៀត ដើម្បីចៀសវាងនូវភាពផ្សេងៗរបស់ សមាសភាពចង្រៃ ។
- ៩៩ ត្រូវថែទាំឧបករណ៍ដែលប្រើសម្រាប់ប្រើសារធាតុគីមីឱ្យបានល្អ និងពិនិត្យមើលប្រសិទ្ធភាពការងារឱ្យបានទៀងទាត់ យ៉ាងហោចណាស់មួយឆ្នាំម្តង ដោយអ្នកដែលមានសមត្ថភាពបច្ចេកទេស ។
- ១០០ ត្រូវកត់ត្រាទុកនូវការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមីលើដំណាំមួយមុខៗ ដោយបញ្ជាក់យ៉ាងពិស្តារអំពីសារធាតុគីមីដែលបាន ប្រើ មូលហេតុនៃការប្រើ កាលបរិច្ឆេទប្រើ ទីតាំងធ្វើប្រព្រឹត្តកម្ម អត្រា និងវិធីសាស្ត្រប្រើ លក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុ និង ឈ្មោះអ្នកប្រើ ។

២. ការប្រមូលផល និងការថែរក្សាទុកដាក់កសិផល

៥.១. ការប្រមូលផល

- ១០១ ត្រូវប្រើសន្ទស្សន៍នៃភាពចំណាស់ (ស្ថានភាពត្រូវប្រមូលផល) សមស្រប ដើម្បីកំណត់ពេលប្រមូលផល ។
- ១០២ ត្រូវប្រើបច្ចេកទេសសមស្របក្នុងការប្រមូលផលកសិផល ។
- ១០៣ ត្រូវធានាថា ឧបករណ៍ និងបរិក្ខារសម្រាប់ប្រមូលផល គឺមានលក្ខណៈសមស្រប ហើយឧបករណ៍ទាំងនោះ ត្រូវតែ ស្អាតមុននឹងប្រើ ឬត្រូវសម្អាតតាមការចាំបាច់ ។
- ១០៤ ត្រូវប្រើ កេះ/ចុងដែលសមស្របសម្រាប់ការប្រមូលផលកសិផល និងមិនត្រូវដាក់ឱ្យហួសចំណុះឡើយ ។
- ១០៥ ត្រូវប្រើទ្រនាប់ដើម្បីការពារកសិផល ប្រសិនបើចុង/កេះ សម្រាប់ផ្ទុកមានផ្ទៃត្រឹម ។
- ១០៦ ត្រូវគ្របចុង/កេះ ឱ្យជិតដើម្បីកាត់បន្ថយការបាត់បង់សំណើម និងការពារកុំឱ្យធ្លាក់

- ១០៧ ត្រូវពិនិត្យមើលចុង/កេះ ដើម្បីធានាថា មាំ និងស្អាត មុននឹងប្រើ និងត្រូវសំអាតឱ្យស្អាត ឬក៏ត្រូវបោះចោល ប្រសិនបើមិនល្អ ។
- ១០៨ ត្រូវប្រមូលផលកសិផលនៅពេលអាកាសធាតុត្រជាក់ និងត្រូវចៀសវាងការប្រមូលផលនៅពេលភ្លៀង ប្រសិនបើអាចធ្វើបាន ។
- ១០៩ ត្រូវដឹកជញ្ជូនកសិផលចេញពីទីវាល (ចំការ) ឱ្យបានលឿនបំផុតតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន ។
- ១១០ ត្រូវដាក់កសិផលដែលប្រមូលផលរួចនៅកន្លែងម្ខប់ ប្រសិនបើមានការពន្យារពេលយូរក្នុងការដឹកជញ្ជូន ។
- ១១១ មិនត្រូវដាក់កេះ/ចុងកសិផលត្រួតពីលើគ្នាឡើយ ដើម្បីកាត់បន្ថយការខូចខាតដោយមេកានិក លុះត្រាតែកេះ/ចុងទាំងនោះ បានរចនាឡើងវិញមាំ និងអាចកាត់បន្ថយការខូចខាតដោយមេកានិក ។
- ១១២ ត្រូវដាក់កេះ/ចុងកសិផលឱ្យមានលំនឹងមាំទាំងក្នុងពេលដឹកជញ្ជូន ដើម្បីកាត់បន្ថយការខូចខាតដោយមេកានិក ។

៦.២. ការថែរក្សាទុកដាក់កសិផល

- ១១៣ ត្រូវរចនាឧបករណ៍ថែរក្សាទុកដាក់កសិផលឱ្យបានល្អ ដើម្បីកាត់បន្ថយការជ្រុះធ្លាក់ និងការប៉ះទង្គិចខ្លាំង ។
- ១១៤ ត្រូវសំអាត និងថែទាំជាប្រចាំនូវឧបករណ៍ កេះ/ចុង និងសម្ភារៈដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់ទុកដាក់កសិផល ដើម្បីកាត់បន្ថយការខូចខាតដោយមេកានិក ។
- ១១៥ ត្រូវចាត់វិធានការដើម្បីកាត់បន្ថយវត្តមានសមាសភាពចង្រៃនៅក្នុង និងនៅជុំវិញកន្លែងថែរក្សាទុកដាក់ វេចខ្ចប់ ឬកន្លែងរក្សាទុកកសិផល ។
- ១១៦ ត្រូវធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មដើម្បីកាត់បន្ថយការវិវត្តន៍របស់ជំងឺ និងការបាត់បង់គុណភាពកសិផលក្នុងករណីដែលមានភាពចាំបាច់ ។
- ១១៧ ត្រូវធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មទឹកដែលបានប្រើប្រាស់ពីការប្រមូលផល ការលាងសំអាត និងធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មកសិផល ឬត្រូវផ្លាស់ប្តូរទឹកជាប្រចាំ ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពកខ្វក់ដែលបង្កឡើងដោយសារការបង្កការរលួយ ។
- ១១៨ ត្រូវវេចខ្ចប់កសិផល និងរក្សាទុកនៅក្នុងកន្លែងបិទបាំង (ដែលមានដំបូល) ។
- ១១៩ មិនត្រូវដាក់កសិផលដោយផ្ទាល់នៅលើដី ឬ លើកំរាលនៃកន្លែងសម្រាប់ការចាត់ចែង វេចខ្ចប់ ឬរក្សាទុកឡើយ ។
- ១២០ ត្រូវចាត់ថ្នាក់កសិផល និងធ្វើការវេចខ្ចប់ទៅតាមតម្រូវការរបស់អតិថិជន ឬទីផ្សារ ។
- ១២១ ត្រូវប្រើទ្រនាប់សម្រាប់ការពារទៅតាមភាពចាំបាច់ ដើម្បីការពារកសិផលពីការប៉ះផ្ទៃត្រឹមរបស់ចុង/កេះ និងពីការបាត់បង់សំណើមខ្លាំង ។
- ១២២ ត្រូវបញ្ជាក់ដាក់កសិផលដែលទើបយកមកពីចំការដោយប្រើវិធីសាស្ត្រធ្វើឱ្យត្រជាក់សមរម្យតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស ។

៦.៣. ការរក្សាទុក និងការដឹកជញ្ជូន

- ១២៣ ត្រូវរក្សាទុកកសិផលនៅកន្លែងដែលមានសីតុណ្ហភាពទាបតាមតែអាចធ្វើបាន ក្នុងករណីដែលមានការពន្យារពេលយូរមុនពេលដឹកជញ្ជូន ។
- ១២៤ ត្រូវគ្របបិទបាំងយានយន្តដែលដឹកជញ្ជូនកសិផល និងត្រូវប្រើប្រាស់កូល្លាស៊ីតុណ្ហភាពសមស្រប ដើម្បីកាត់បន្ថយការបាត់បង់គុណភាព ។
- ១២៥ ត្រូវពិនិត្យមើលភាពស្អាត វត្តមានកម្ទេចកម្ទី និងភាពរំខានរបស់សត្វចង្រៃ

ត្រូវធ្វើការសម្ភាស ប្រសិនបើសង្កេតឃើញមានហានិភ័យខ្ពស់ក្នុងការបង្កការខូចខាតតាមលក្ខណៈមេកានិក និងភាព
កខ្វក់ដែលបង្កឡើងដោយសារការបង្កការរលួយ ។

- ១២៦ ត្រូវចៀសវាងការដាក់លាយចម្រុះកសិផលដែលមិនត្រូវធាតុគ្នា (បង្កឱ្យខូច) ក្នុងពេលដឹកជញ្ជូន ។
- ១២៧ ត្រូវដឹកជញ្ជូនកសិផលទៅកាន់គោលដៅភ្លាមៗ ។

ន. កំណត់ចំណាំដើម្បីងាយអែក និងប្រមូលត្រឡប់មកវិញ

- ១២៨ ទឹកក្នុងនៃផលិតកម្មដាច់ដោយឡែកនីមួយៗអាចកំណត់អត្តសញ្ញាណបានដោយឈ្មោះ ឬ លេខកូដ ។ សញ្ញាសម្គាល់
ភ្ជាប់ជាមួយឈ្មោះ ឬ លេខកូដត្រូវដាក់បង្ហាញនៅតាមទីកន្លែងផលិត និងត្រូវកត់ត្រានៅលើផែនទីចំការ ។ ឈ្មោះ
ទីតាំង ឬលេខកូដ ត្រូវកត់ត្រានៅលើឯកសារ និងកំណត់ត្រាដែលមានទំនាក់ទំនងទៅនឹងទីកន្លែងនោះ ។
- ១២៩ ត្រូវដាក់អត្តសញ្ញាណសម្គាល់ឱ្យច្បាស់លាស់លើកេះ/ធុងកសិផលដែលបានរៀបចំ ដើម្បីងាយស្រួលរកឃើញចំការ ឬ
ទីកន្លែងដែលបានដាំ ។
- ១៣០ ត្រូវរក្សាទុកកំណត់ត្រាអំពីកាលបរិច្ឆេទនៃការផ្គត់ផ្គង់ និងទិសដៅទំនិញកសិផលនីមួយៗដែលត្រូវដឹកជញ្ជូន ។

ច. ការបណ្តុះបណ្តាល

- ១៣១ និយោជក និងកម្មករត្រូវមានចំណេះដឹងសមរម្យ ឬត្រូវបណ្តុះបណ្តាលនៅក្នុងផែនទីទទួលខុសត្រូវពាក់ព័ន្ធនឹងវិធាននៃការ
អនុវត្តកសិកម្មក្នុងការងារផលិតកម្មផ្ទៃក្នុង និងបន្ថែមស្រស់ ។ រាល់ឯកសារអំពីការបណ្តុះបណ្តាលត្រូវតែរក្សាទុក ។

ឈ. ឯកសារ និងកំណត់ត្រា

- ១៣២ ត្រូវរក្សាកំណត់ត្រាអំពីការអនុវត្តកសិកម្មក្នុងការងារផលិតកម្មរយៈពេលពីរឆ្នាំយ៉ាងតិច ឬវែងជាងនេះ ប្រសិនបើ
មានតម្រូវការពីរដ្ឋាភិបាល ឬអតិថិជន ។
- ១៣៣ ត្រូវប្រើឯកសារថ្មី និងត្រូវបោះចោលនូវឯកសារដែលផុតកំណត់ប្រើប្រាស់ ។

ញ. ការពិនិត្យមើលឡើងវិញលើការអនុវត្ត

- ១៣៤ ត្រូវតែពិនិត្យមើលឡើងវិញលើរាល់ការអនុវត្តក្នុងមកទាំងអស់យ៉ាងហោចណាស់ក៏ម្តងក្នុងមួយឆ្នាំដែរ ដើម្បីប្រាកដ
ថា ការអនុវត្តទាំងនោះ ពិតជាត្រូវបានធ្វើឡើងត្រឹមត្រូវ និងបានចាត់វិធានការកែតម្រូវនូវកំហុសឆ្គងដែលបានរក
ឃើញ ។
- ១៣៥ ត្រូវរក្សាកំណត់ត្រាទុកដើម្បីបង្ហាញថា រាល់ការអនុវត្តទាំងអស់បានពិនិត្យមើលឡើងវិញ និងត្រូវរក្សាទុកឯកសារ
រាល់វិធានការកែតម្រូវទាំងឡាយ ។
- ១៣៦ ត្រូវចាត់វិធានការដោះស្រាយការតវ៉ាទាក់ទងទៅនឹងគុណភាពកសិផល និងត្រូវតែធ្វើកំណត់ត្រាទុកអំពីការតវ៉ាទាំង
នោះ និងរាល់ការចាត់វិធានការដោះស្រាយនានា ។

៣. ផ្នែកសុខភាព, សុវត្ថិភាព និងសុខុមាលភាពកម្មករ

ក. សារធាតុគីមី

ក្រប្បត្តិកិច្ច

- ១៣៧ ត្រូវថែរក្សាទុកដាក់ និងប្រើប្រាស់សារធាតុគីមីដោយកម្មករដែលមានការអនុញ្ញាតប្រកបដោយចំណេះដឹង និងជំនាញសមស្រប ។
- ១៣៨ ត្រូវរក្សាសារធាតុគីមីនៅកន្លែងមានខ្យល់ចេញ-ចូល ក្នុងសំណង់រឹងមាំល្អ និងមានសុវត្ថិភាព ដោយដាក់កំហិតឱ្យចំពោះតែអ្នកដែលមានការអនុញ្ញាតចេញ-ចូលតែប៉ុណ្ណោះ ។ សំណង់ត្រូវកំណត់ទីតាំង និងសាងសង់នៅកន្លែងណាដែលអាចជួយកាត់បន្ថយហានិភ័យដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់កម្មករ និងត្រូវបំពាក់ដោយសម្ភារៈសម្រាប់បន្ទាន់ ក្នុងករណីមានការកំប៉តសារធាតុគីមី ។
- ១៣៩ ត្រូវរក្សាសារធាតុគីមីនៅក្នុងសំបកវេចខ្ចប់ដើមរបស់វាដែលមានស្លាកសញ្ញាស្របច្បាប់ និងត្រូវរៀបចំទុកដាក់ទៅតាមការណែនាំនៅលើស្លាក ឬដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច (អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម) ។ ប្រសិនបើមានការផ្ទេរសារធាតុគីមីសំបកវេចខ្ចប់ដើមទៅសំបកវេចខ្ចប់ថ្មីមួយទៀតនោះ ត្រូវតែសរសេរចំណាំឱ្យច្បាស់ដោយមានដាក់ឈ្មោះយឺហោ កម្រិតប្រើប្រាស់ និងរយៈពេលរង់ចាំក្នុងការប្រើប្រាស់ ។
- ១៤០ ត្រូវមានសន្លឹកវិនិច្ឆ័យសម្ភារៈសុវត្ថិភាព ឬ ការណែនាំអំពីសុវត្ថិភាពដែលបានមកពីស្លាកសញ្ញាសារធាតុគីមីនៅទីកន្លែងណាដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ប៉ះពាល់ដល់កម្មករ ។
- ១៤១ ត្រូវត្រៀមបម្រុងជាស្រេចនូវឧបករណ៍សម្រាប់បន្ទាន់សម្រាប់ព្យាបាលដល់កម្មករដែលទទួលបានការប៉ះពាល់ដោយសារធាតុគីមី ។
- ១៤២ ត្រូវដាក់តាំងសេចក្តីណែនាំចៀសវាងគ្រោះថ្នាក់ និងការសម្រាប់បន្ទាន់នៅទីតាំងដែលងាយមើលឃើញនៅក្នុង ឬ ជិតកន្លែងរក្សាទុកសារធាតុគីមី ។
- ១៤៣ ត្រូវមានសំលៀកបំពាក់ និងឧបករណ៍ការពារសារធាតុគីមីសមស្របសម្រាប់កម្មករដែលថែរក្សា ទុកដាក់ និងប្រើប្រាស់សារធាតុគីមី និងចូលទៅក្នុងកន្លែងដែលទើបនឹងបាញ់ថ្នាំថ្មីៗ ។
- ១៤៤ ត្រូវតែសំអាតសំលៀកបំពាក់ការពារ និងរក្សាទុកដាច់ដោយឡែកពីផលិតផលប្រើសម្រាប់ការពារដំណាំ ។
- ១៤៥ ត្រូវដាក់កំហិតហាមឃាត់ក្នុងកំឡុងពេលសមរម្យចំពោះការចូលទៅកាន់ទីកន្លែងដែលបានប្រើសារធាតុគីមី ឬបានប្រើហើយថ្មីៗទៅតាមប្រភេទសារធាតុគីមីដែលបានប្រើ ។
- ១៤៦ ត្រូវដាក់សញ្ញាគ្រោះថ្នាក់នៅកន្លែងសាធារណៈដែលមានការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមី ។

ខ. ការប្រមូលផល និងការថែរក្សាទុកជាក់ស្តែង

ខ.១. អនាម័យផ្ទាល់ខ្លួន

- ១៤៧ កម្មករត្រូវមានចំណេះដឹងសមរម្យ ឬត្រូវបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលអំពីការអនុវត្តអនាម័យផ្ទាល់ខ្លួន និងត្រូវរក្សាទុកកំណត់ត្រាអំពីការបណ្តុះបណ្តាលនោះ ។

- ១៤៨ ត្រូវផ្តល់ដល់កម្មករនូវសេចក្តីណែនាំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរស្តីអំពីការអនុវត្តអនាម័យផ្ទាល់ខ្លួន ឬដាក់តាំងនៅទីតាំងដែលងាយមើលឃើញ ។
- ១៤៩ ត្រូវតែរៀបចំឱ្យមានជាស្រេចនូវបង្គន់អនាម័យ និងកន្លែងលាងសំអាតដែលសម្រាប់កម្មករ និងត្រូវតែថែទាំឱ្យមានអនាម័យជានិច្ច ។
- ១៥០ ត្រូវបោះចោលរាល់កាកសំណល់ និងទឹកកខ្វក់តាមរបៀបដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់កម្មករ ។
- ១៥១ និយោជកត្រូវផ្តល់ឱ្យកម្មករនូវការចំណាយលើសុខភាព ការព្យាបាលជំងឺ និងបើមានបញ្ហាជួនច្រើនណាមួយខាងសុខភាពត្រូវតែរាយការណ៍ទៅកាន់អាជ្ញាធរសុខភាពដែលពាក់ព័ន្ធ ។
- ១៥២ ត្រូវតែបំពេញនូវការត្រួតពិនិត្យសុខភាពជាចាំបាច់ ចំពោះកម្មករ និងត្រូវរក្សាទុកកំណត់ត្រា ។
- ១៥៣ ត្រូវចាត់វិធានការដើម្បីកាត់បន្ថយវត្តមានសត្វពាហនៈ និងសត្វចង្រៃដទៃទៀត ដែលជាភ្នាក់ងារចម្លងជំងឺនៅក្នុងទីកន្លែងផលិតកម្ម និងជុំវិញកន្លែងថែរក្សាទុកដាក់ វេចខ្ចប់ និងរក្សាទុកកសិផល ។

៣.២. លក្ខខណ្ឌការងារ

- ១៥៤ ត្រូវផ្តល់លក្ខខណ្ឌការងារឱ្យបានសមរម្យសម្រាប់កម្មករ និងត្រូវផ្គត់ផ្គង់សំលៀកបំពាក់ការពារនៅទីណាដែលមានស្ថានភាពគ្រោះថ្នាក់ដល់កម្មករ ។
- ១៥៥ ត្រូវតែមើលការពារ និងថែទាំរាល់យានយន្ត បរិក្ខារ និងឧបករណ៍ទាំងឡាយ រួមទាំងឧបករណ៍អគ្គិសនី និងមេកានិចឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងពិនិត្យមើលឱ្យបានទៀងទាត់ដើម្បីការពារគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកប្រើប្រាស់ ។
- ១៥៦ ត្រូវអនុវត្តការលើកដាក់ដោយដៃឱ្យមានសុវត្ថិភាព ដើម្បីកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់នៃការរងរបួសពីការលើកវត្ថុធ្ងន់ៗ ជ្រុលហួសពីកម្លាំង ។

គ. សុខុមាលភាពកម្មករ

- ១៥៧ ត្រូវរៀបចំផ្តល់ដល់កម្មករនូវកន្លែងរស់នៅ-លំនៅដ្ឋានឱ្យបានសមរម្យ ដោយមានសេវាកម្ម និងសម្ភារៈចាំបាច់នានាក្នុងករណីដែលតម្រូវឱ្យមានការផ្តល់ដោយនិយោជក ។
- ១៥៨ ត្រូវកំណត់ជ្រើសរើស និងទទួលកម្មករឱ្យចូលបំពេញការងារដែលអាយុស្របតាមគោលការណ៍ច្បាប់ជាធរមាន ។

ឃ. ការបណ្តុះបណ្តាល

- ១៥៩ ត្រូវជូនដំណឹងដល់កម្មករថ្មីអំពីហានិភ័យដែលទាក់ទងជាមួយសុខភាព និងវិធានការសុវត្ថិភាពនៅពេលពួកគេចាប់ផ្តើមការងារ ។
- ១៦០ កម្មករត្រូវមានចំណេះដឹងសមរម្យ ឬ ត្រូវទទួលការបណ្តុះបណ្តាលក្នុងកិច្ចសមរម្យទៅនឹងការទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកគេទៅតាមចំណេះដឹងដូចខាងក្រោម៖
  - ការប្រើប្រាស់យានយន្ត ឧបករណ៍ និង បរិក្ខារ
  - គ្រោះថ្នាក់ និងវិធីសម្រោះបន្ទាន់
  - ការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមីដោយសុវត្ថិភាព

ខ. ឯកសារ និងការគត់ត្រា

- ១៦១ ត្រូវរក្សាទុកកំណត់ត្រាអំពីការអនុវត្តកសិកម្មក្នុងការងារផលិតកម្មយ៉ាងហោចណាស់ឱ្យបានរយៈពេលពីរឆ្នាំជាអប្បបរមា ឬ យូរជាងនេះ ប្រសិនបើមានការតម្រូវពីរដ្ឋាភិបាល ឬអតិថិជន ។
- ១៦២ ត្រូវប្រើតែឯកសារថ្មីៗតែប៉ុណ្ណោះ និងត្រូវបោះចោល នូវឯកសារហួសកាលកំណត់ប្រើប្រាស់ ។

ច. ការពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវការអនុវត្ត

- ១៦៣ ត្រូវតែពិនិត្យមើលឡើងវិញលើរាល់ការអនុវត្តក្នុងមកទាំងអស់ យ៉ាងហោចណាស់ក៏មួយឆ្នាំម្តងដែរ ដើម្បីប្រាកដថាការអនុវត្តទាំងនោះ ពិតជាត្រូវបានធ្វើឡើងត្រឹមត្រូវ និងត្រូវបានវិធានការកែតម្រូវកំហុសឆ្គងដែលបានរកឃើញ ។
- ១៦៤ ត្រូវរក្សាទុកកំណត់ត្រាអំពីការពិនិត្យមើលឡើងវិញ ធ្វើជាភស្តុតាង និងត្រូវទុកជាឯកសារនូវកំហុសឆ្គងដែលបានអនុវត្តក្នុងមក ។
- ១៦៥ ត្រូវចាត់វិធានការដោះស្រាយការតវ៉ាដែលទាក់ទងទៅនឹងសុខភាព សុវត្ថិភាព និងសុខុមាលភាពកម្មករ និងត្រូវតែធ្វើកំណត់ត្រាទុកអំពីការតវ៉ានានា និងរាល់ការចាត់វិធានការទាំងឡាយ ។

IV. ENVIRONMENT MANAGEMENT

៤. ផ្នែកគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន

ក. ប្រវត្តិវិធីកន្លែង និងការគ្រប់គ្រង

- ១៦៦ ត្រូវជ្រើសរើសទីកន្លែងសម្រាប់ផលិតកម្មស្របតាមនីតិវិធីដែលបានបញ្ញត្តិកំណត់នៅតាមរយៈកំពស់ខ្ពស់ និងលើទីជម្រាលខ្លាំង ។
- ១៦៧ ត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃអំពីហានិភ័យដែលបង្កឱ្យខូចបរិស្ថាន ចំពោះការប្រើទីកន្លែងផលិតកម្មថ្មី និងត្រូវរក្សាទុកកំណត់ត្រាអំពីសក្តានុពលហានិភ័យទាំងអស់ដែលបានធ្វើអត្តសញ្ញាណ ។ ការវាយតម្លៃហានិភ័យនេះត្រូវគិតអំពី៖
  - ប្រវត្តិនៃការប្រើប្រាស់ទីកន្លែងនេះពីមុនមក
  - ការជះឥទ្ធិពលជាសក្តានុពលទៅក្នុង និងទៅក្រៅកន្លែងនេះ ដែលអាចបង្កឡើងដោយផលិតកម្មដំណាំ និងការចាត់ចែងក្រោយការប្រមូលផល
  - ការជះឥទ្ធិពលពីទីកន្លែងនៅជាប់ជុំវិញចូលមកក្នុងទីផលិតកម្ម ។
- ១៦៨ មិនត្រូវប្រើទីកន្លែងដែលបានកំណត់រកឃើញថា មានហានិភ័យខ្ពស់សម្រាប់ផលិតកម្មដំណាំឡើយ ឬ ក្នុងករណីដែលអាចធ្វើទៅបាននោះ ចាំបាច់ត្រូវចាត់វិធានការដើម្បីបង្ការ ឬ កាត់បន្ថយសក្តានុពលហានិភ័យទាំងនោះជាមុន ។
- ១៦៩ ត្រូវមានប្លង់ផែនទីចំការដែលបង្ហាញអំពីទីតាំងនៃ៖
  - ក. ទីកន្លែងសម្រាប់ផលិតកម្មដំណាំ
  - ខ. តំបន់ងាយរងការខូចបរិស្ថាន និងតំបន់វិវត្តន៍
  - គ. កន្លែងរក្សាទុក និងលាយសារធាតុគីមី កន្លែងសំអាតឧបករណ៍ប្រើជា

ក្រោយពេលប្រមូលផល

- ឃ. កន្លែង-ម្ចាស់សម្រាប់រក្សាទុក សម្រាប់លាយ និងធ្វើជីកំប៉ុស្ត និងសារធាតុកែលម្អ ឬបង្កើនជីជាតិដី
- ង. ប្រភពទឹក ទឹកកន្លែងរក្សាទុក និង ប្រព័ន្ធបង្ហូរចោលសំខាន់ៗ កន្លែងបង្ហូរចោល និងចំណុចបញ្ចេញចោល
- ច. អាគារ សំណង់ និងផ្លូវរបស់ចំការ ។

- ១៧០ ត្រូវគ្រប់គ្រងកន្លែងរំលាយខ្លាំង ដើម្បីកាត់បន្ថយការរំលាយបន្ថែមទៀត ។
- ១៧១ ត្រូវចាត់ការគ្រប់គ្រងសកម្មភាពនានានៅតាមទីកន្លែង ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់បរិស្ថានរបស់ជាតិដែលមានចែងអំពី ខ្យល់, ទឹក, សំលេង, ដី, ជីវចម្រុះ និងបញ្ហាបរិស្ថានផ្សេងៗទៀត ។

ខ. ពូជ និង បំណែកពូជដំណាំ

- ១៧២ ត្រូវជ្រើសរើសប្រើប្រាស់ ពូជ និង បំណែកពូជដំណាំដែលធន់នឹងជំងឺ និងសមស្របសម្រាប់រក្សាទុកបរិស្ថាននៃទីកន្លែងផលិតកម្ម (ដូចជាប្រភេទដី និងកំរិតជីជាតិ) ដើម្បីកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមី និងការខ្វះខាតរំលាយជីជាតិ ។

គ. ដី និងមជ្ឈដ្ឋានចិញ្ចឹម

- ១៧៣ ត្រូវតែគិតគូរឱ្យបានសមស្របទៅនឹងប្រភេទដីនូវរាល់ការអនុវត្តដោយចេតនាលើការងារផលិតកម្ម និងមិនត្រូវបង្កើនហានិភ័យដែលធ្វើឱ្យរំលាយបរិស្ថានឡើយ ។
- ១៧៤ ត្រូវរៀបចំផែនទីដី ដើម្បីធ្វើផែនការដាំដំណាំឆ្នាស់ និងកម្មវិធីផលិតកម្មទៅតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ។
- ១៧៥ ត្រូវអនុវត្តការដាំដុះដែលកែលម្អ ឬថែរក្សាធនធានដី និងកាត់បន្ថយការហាបំណែន និងការហូរច្រោះរបស់ដី ។
- ១៧៦ ត្រូវចាត់ការគ្រប់គ្រងឱ្យបានសមស្របចំពោះករណីដែលមានការប្រើប្រាស់ឧស្ម័នពុល ដើម្បីសម្លាប់មេរោគនៅក្នុងដី និងមជ្ឈដ្ឋានចិញ្ចឹម និងត្រូវរក្សាទុកកំណត់ត្រាអំពីទីតាំង កាលបរិច្ឆេទ ផលិតផល អត្រាប្រើប្រាស់ វិធីសាស្ត្រប្រើប្រាស់ និងឈ្មោះអ្នកប្រើប្រាស់ ។

ឃ. ជី និងសារធាតុកែលម្អបង្កើនជីជាតិដី

- ១៧៧ ត្រូវចាត់ចែងប្រើជី ដោយផ្អែកលើអនុសាសន៍នៃអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ឬ ដោយការវិភាគដី វិភាគស្លឹក ឬ វិភាគរុក្ខជាតិ ដើម្បីកាត់បន្ថយការបាត់បង់ និងហូរច្រោះនៃជីជាតិដី ។
- ១៧៨ ត្រូវកំណត់ទីតាំងក្នុងការសាងសង់ឃ្លាំងស្តុក កន្លែងលាយ-ផ្គុំជី និងសារធាតុកែលម្អបង្កើនជីជាតិដី និងធ្វើកំប៉ុស្តសារធាតុសរីរាង្គ ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការប៉ះពាល់បរិស្ថាននៅក្នុង និងខាងក្រៅទីកន្លែងផលិតកម្ម ។
- ១៧៩ ត្រូវពិនិត្យថែទាំលើប្រសិទ្ធភាពនៃឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ក្នុងការដាក់ជី និងសារធាតុកែលម្អបង្កើនជីជាតិដីឱ្យនៅដំណើរការល្អដោយអ្នកដែលមានសមត្ថភាពបច្ចេកទេស យ៉ាងហោចណាស់មួយឆ្នាំម្តង ។
- ១៨០ ត្រូវតែកត់ត្រាទុកនូវរាល់ការប្រើជី និងសារធាតុកែលម្អបង្កើនជីជាតិដី ដោយបរិយាយពីស្តារអំពីឈ្មោះផលិតផល ឬសារធាតុ កាលបរិច្ឆេទប្រើប្រាស់ ទីតាំងធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្ម អត្រាប្រើប្រាស់ វិធីសាស្ត្រប្រើប្រាស់ និងឈ្មោះអ្នកប្រើប្រាស់ ។
- ១៨១ ត្រូវពិនិត្យតាមដាន កត់ត្រា រាល់ការលាយ ការប្រើប្រាស់ និងការកម្ទេចចោលនូវលាយសារធាតុចិញ្ចឹម កងករណីអនុវត្តប្រព័ន្ធផលិតកម្មលើទឹក (Hydroponics production system) ។

ខ. នីតិ

- ១៨២ ត្រូវស្រោចស្រពដោយផ្នែកទៅលើលទ្ធភាពទឹកស្រោចស្រព តម្រូវការទឹករបស់ដំណាំ កម្រិតសើមរបស់ដី និងការពិចារណាអំពីការប៉ះទង្គិចបរិស្ថាននៅក្នុង និងខាងក្រៅទីកន្លែងដាំដុះ ។
- ១៨៣ ត្រូវប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីកាត់បន្ថយការខ្វះខាតទឹក និងហានិភ័យនៃការប៉ះពាល់បរិស្ថាននៅក្នុង និងខាងក្រៅកន្លែងដាំដុះ ។
- ១៨៤ ត្រូវពិនិត្យមើលប្រសិទ្ធភាពការងារនៃប្រព័ន្ធស្រោចស្រពនៅរាល់ពេលប្រើប្រាស់ទៅតាមសេចក្តីណែនាំរបស់អ្នកផលិត ឬវិទ្យាស្ត្រសមស្របដទៃទៀត និងត្រូវថែទាំវាដើម្បីធានានូវប្រសិទ្ធភាពស្រោចស្រព ។
- ១៨៥ ត្រូវរក្សាទុកនូវកំណត់ត្រានៃការស្រោចស្រព ដោយអធិប្បាយលំអិតអំពីដំណាំ កាលបរិច្ឆេទ ទីតាំង ចំណុះទឹកដែលបានប្រើ ឬ រយៈពេលនៃការស្រោចស្រព និងឈ្មោះអ្នកគ្រប់គ្រងសកម្មភាពស្រោចស្រព ។
- ១៨៦ ត្រូវគ្រប់គ្រងលើការប្រមូល ការរក្សាទុក និងការប្រើប្រាស់ទឹក ស្របទៅតាមបញ្ញត្តិច្បាប់ជាតិជាធរមាន ។
- ១៨៧ ត្រូវចាត់ការគ្រប់គ្រង ឬធ្វើប្រតិបត្តិកម្មទឹក ដែលទទួលបានពីប្រភពផ្សេងៗដែលអាចបង្កការខូចបរិស្ថានដី ផ្លូវទឹក និងតំបន់ងាយរងគ្រោះ ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការខូចខាតបរិស្ថាន ។
- ១៨៨ ត្រូវបញ្ចេញចោលទឹកខ្វក់ពីបង្គន់ និងប្រព័ន្ធទឹកសំរុយតាមវិធីដែលអាចកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការខូចបរិស្ថាននៅក្នុង និងខាងក្រៅកន្លែងដាំដុះ ។
- ១៨៩ ត្រូវគ្រប់គ្រង ឬធ្វើប្រតិបត្តិកម្មទឹកដែលបញ្ចេញមកពីចំការ រួមទាំងទឹកកាកសំណល់ពីការប្រមូលផល និងការលាងសំអាត ដើម្បីកាត់បន្ថយការខូចខាតបរិស្ថាននៅខាងក្រៅទីកន្លែង ។

គ. សារធាតុគីមី

៣.១. ក្រេប្រតិមី

- ១៩០ ត្រូវបណ្តុះបណ្តាលនិយោជក និងកម្មករនៅក្នុងកម្រិតមួយសមស្របទៅនឹងការងារ និងភាពទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកគេក្នុងការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមី ។
- ១៩១ ត្រូវមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ពីសមត្ថភាពបច្ចេកទេសរបស់ទីប្រឹក្សាបច្ចេកទេស ដែលមាននាទីជ្រើសរើសផលិតផលគីមីដើម្បីប្រើប្រាស់នៅក្នុងផលិតកម្ម (ក្នុងករណីដែលកន្លែងផលិតកម្មនោះ មានទីប្រឹក្សាបច្ចេកទេសទទួលខុសត្រូវការងារនេះ) ។
- ១៩២ ត្រូវចាត់ចែងវិធានការសមស្របក្នុងកិច្ចការពារដំណាំដើម្បីកំចាត់សមាសភាពចង្រៃ និងត្រូវផ្អែកទៅលើអនុសាសន៍របស់អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម និងបណ្តាញខិតបង្កាន់ច្បាប់ជាធរមាន ។
- ១៩៣ ត្រូវជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធវិធានការចម្រុះគ្រប់គ្រងដំណាំ (IPM) និងផលិតផលមិនមែនសារធាតុគីមីសំយោគតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមីសំយោគ ។
- ១៩៤ ត្រូវទិញសារធាតុគីមីតែពីអ្នកលក់ដែលបានគោរពតាមនីតិវិធីគ្រប់គ្រងសារធាតុគីមីនៃប្រទេសកម្ពុជា ។
- ១៩៥ ត្រូវប្រើប្រភេទសារធាតុគីមីតាមមុខដំណាំដែលបានកំណត់ដោយអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម និងត្រូវមានតម្លាងកសាងដើម្បីបញ្ជាក់ពីការកំណត់នៅមានសុពលភាព ។

- ១៩៦ ត្រូវប្រើប្រាស់សារធាតុគីមីទៅតាមសេចក្តីណែនាំនៅលើស្លាកសញ្ញា ឬតាមគោលការណ៍ណែនាំរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ។
- ១៩៧ ត្រូវប្រើយុទ្ធសាស្ត្រនៃការប្រើសារធាតុគីមីឆ្លាស់ និងវិធានការការពារដំណាំដទៃទៀត ដើម្បីចៀសវាងការកើតឡើងនៃភាពធន់របស់សមាសភាពចង្រៃ ។
- ១៩៨ ត្រូវគ្រប់គ្រងការប្រើសារធាតុគីមី (លើដី និងក្នុងខ្យល់) ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃដំណាំ ឬកំទេចថ្នាំដែលបាញ់ឬបាចទៅប៉ះចំការ ឬលំនៅស្ថានជិតខាង និងកន្លែងដែលងាយរងការខូចខាតបរិស្ថាន ។
- ១៩៩ ត្រូវលាយល្បាយសារធាតុគីមីតាមចំណុះសមល្មមនឹងការប្រើ ដើម្បីកាត់បន្ថយចំនួនលើសនៃល្បាយសារធាតុគីមីនៅសល់បន្ទាប់ពីប្រើប្រាស់ ។
- ២០០ ត្រូវកម្ទេចចោលល្បាយសារធាតុគីមីដែលនៅសល់ និងទឹកលាងសំអាតក្នុងតាមរិចដែលអាចជួយកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការខូចខាតបរិស្ថាននៅខាងក្នុង និងក្រៅកន្លែងផលិតកម្ម ។
- ២០១ ត្រូវថែរក្សាឧបករណ៍ បរិក្ខារដែលប្រើសម្រាប់ដាក់សារធាតុគីមីឱ្យនៅល្អ និងពិនិត្យមើលប្រសិទ្ធភាពការងាររបស់វាយ៉ាងហោចណាស់មួយឆ្នាំម្តងដោយអ្នកដែលមានសមត្ថភាពជំនាញ ។
- ២០២ ត្រូវរក្សាសារធាតុគីមីនៅកន្លែងសមរម្យ មានខ្យល់អាកាសចេញ-ចូលល្អ និងមានសុវត្ថិភាព ហើយអនុញ្ញាតឱ្យចំពោះតែអ្នកដែលមានសមត្ថកិច្ចចេញ-ចូលតែប៉ុណ្ណោះ ។ ត្រូវកំណត់ទីតាំង និងសាងសង់សំណង់ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការធ្វើឱ្យខូចបរិស្ថាន និងត្រូវបំពាក់ដោយសម្ភារៈសង្គ្រោះបន្ទាន់ក្នុងករណីមានការកំពប់សារធាតុគីមី ។
- ២០៣ ត្រូវរក្សាសារធាតុគីមីនៅក្នុងសម្ភារៈវេចខ្ចប់ដើមរបស់វាដែលមានស្លាកសញ្ញាស្របច្បាប់ និងត្រូវផ្អែកទៅតាមការណែនាំនៅលើស្លាកសញ្ញា ឬពីអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ។ ប្រសិនបើមានការផ្ទេរសារធាតុគីមីទៅកាន់សម្ភារៈវេចខ្ចប់មួយផ្សេងទៀត សម្ភារៈទុកដាក់ និងវេចខ្ចប់ថ្មីនោះ ត្រូវតែសរសេរចំណាំឱ្យច្បាស់លាស់ដោយមានដាក់ឈ្មោះ យីហោកម្រិតប្រើ និងរយៈពេលរងចាំ ។
- ២០៤ មិនត្រូវប្រើសម្ភារៈធ្លាប់ទុកដាក់ ឬវេចខ្ចប់សារធាតុគីមីទេឡើងវិញឡើយ ពោលគឺត្រូវរក្សាទុកវាឱ្យមានសុវត្ថិភាពរហូតដល់ពេលកម្ទេចចោល ។
- ២០៥ ត្រូវកម្ទេចចោលសម្ភារៈធ្លាប់ទុកដាក់ ឬវេចខ្ចប់សារធាតុគីមីទេទៅតាមគោលការណ៍ច្បាប់ជាធរមាន និងតាមវិធីសាស្ត្រដែលជួយកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថានខាងក្នុង និងក្រៅទីកន្លែងផលិតកម្ម ។ ត្រូវប្រើប្រព័ន្ធប្រមូល និងកម្ទេចចោលជាផ្លូវការក្នុងករណីដែលមាន ។
- ២០៦ ត្រូវធ្វើអត្តសញ្ញាណសារធាតុគីមីដែលផុតកំណត់ប្រើប្រាស់ដែលមិនអាចប្រើតទៅទៀតបាន ឬដែលលែងអនុម័តឱ្យប្រើតទៅទៀតឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងរក្សាទុកឱ្យបានត្រឹមត្រូវរហូតដល់ពេលកំទេចចោល ។
- ២០៧ ត្រូវតែកម្ទេចចោលសារធាតុគីមីដែលផុតកំណត់ប្រើប្រាស់តាមរយៈប្រព័ន្ធប្រមូលផ្លូវការ ឬ នៅតាមតំបន់ស្របច្បាប់ណាមួយ ។
- ២០៨ ត្រូវកត់ត្រាទុកនូវការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមីលើដំណាំនីមួយៗដោយបញ្ជាក់យ៉ាងលម្អិតអំពីសារធាតុគីមីដែលបានប្រើមូលហេតុនៃការប្រើប្រាស់ កាលបរិច្ឆេទប្រើ ទីតាំងធ្វើប្រតិបត្តិកម្ម កម្រិត និងឈ្មោះអ្នកប្រើប្រាស់ ។

២០៩ ត្រូវរក្សាទុកកំណត់ត្រានៃសារធាតុគីមីក្នុងស្តុកដោយបញ្ជាក់លម្អិតអំពីឈ្មោះសារធាតុគីមី កាលបរិច្ឆេទ និងបរិមាណ ដែលបានទិញ និងកាលបរិច្ឆេទនៅពេលដែលប្រើអស់ ឬនៅពេលដែលត្រូវកម្ទេចចោល ។

ច.២.សារធាតុគីមីដទៃទៀត

២១០ ត្រូវតែប្រើប្រាស់ រក្សាទុកដាក់ និងកម្ទេចចោលនូវប្រេងឥន្ធនៈ ប្រេង និងសារធាតុដែលមិនមែនជាសារធាតុក្សេត្រីមី ផ្សេងៗទៀត តាមរបៀបដែលជួយដល់ការកាត់បន្ថយហានិភ័យ ឬដែលធ្វើឱ្យខូចដល់បរិស្ថាន ។

ឆ. ការប្រមូលផល និងដំណើរការថែរក្សា ទុកដាក់កសិផល

២១១ ត្រូវអនុវត្តការប្រើប្រាស់ ការរក្សាទុក និងការកម្ទេចចោលសារធាតុគីមីដែលប្រើក្នុងដំណាក់កាលបន្ទាប់ពីការ ប្រមូលផល ដូចជាថ្នាំកសិកម្ម និងក្រមួន គឺមានគោលការណ៍ដូចគ្នាទៅនឹងលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងនៅក្នុងផ្នែក សារធាតុគីមី ។

ជ. ភាគសំណល់ និងប្រសិទ្ធភាពថាមពល

២១២ ត្រូវចងក្រងជាឯកសារ និងអនុវត្តតាមនូវផែនការគ្រប់គ្រងភាគសំណល់ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងការកំណត់អត្តសញ្ញាណ ប្រភេទភាគសំណល់នៃផលិតផលបន្សល់ពីសកម្មភាពនានារបស់កន្លែងផលិតកម្ម និងរកវិធីសាស្ត្រអនុវត្តដើម្បីកាត់ បន្ថយការបង្កើតភាគសំណល់ច្រើន ប្រើប្រាស់ភាគសំណល់ឡើងវិញ កែច្នៃប្រើប្រាស់ភាគសំណល់ និងដើម្បីរក្សាទុក និងកម្ទេចចោលភាគសំណល់ ។

២១៣ ត្រូវពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់អគ្គិសនី និងប្រេងឥន្ធនៈ និងត្រូវកំណត់អត្តសញ្ញាណ និង កែតម្រូវដើម្បីអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ។

២១៤ ត្រូវថែទាំ និងជួសជុលគ្រឿងម៉ាស៊ីន និងបំពាក់ឧបករណ៍ ដើម្បីរក្សាប្រសិទ្ធភាពការងាររបស់វា ឬត្រូវផ្លាស់ប្តូរចេញ ។

ឈ. ជីវចម្រុះ

២១៥ ត្រូវគោរពតាមគោលការណ៍ច្បាប់ជាធរមានដែលចែងអំពីរុក្ខជាតិ និងប្រភេទសត្វដែលត្រូវការពារ ដោយចាត់ការ គ្រប់គ្រងរាល់សកម្មភាពនៅកន្លែងផលិតកម្មក្នុងទិសដៅធានាថា ប្រភេទដែលត្រូវការពារទាំងនោះ មិនត្រូវបាន បំផ្លាញ ។

២១៦ ត្រូវគ្រប់គ្រងអភិរក្សប្រភេទសត្វ និងរុក្ខជាតិក្នុងស្រុក ដោយចំណាត់ការគ្រប់គ្រងសកម្មភាព ក្នុងទិសដៅរក្សាទុក តំបន់សារពើរុក្ខជាតិក្នុងស្រុកសំខាន់ៗដែលនៅសេសសល់ របៀងសត្វព្រៃ និងតំបន់សារពើរុក្ខជាតិនៅ ឬ នៅក្បែរ មាត់ទឹក ។

២១៧ ត្រូវចាត់វិធានការដើម្បីកំចាត់សត្វសាហាវ និងសមាសភាពចង្រៃក្នុងបរិស្ថាន ។

ឈ. ខ្យល់

២១៨ ត្រូវតែគ្រប់គ្រងលើការបង្កើតក្លិនមិនល្អ ផ្សែង ធូលី និងសំលេង ដើម្បីកាត់បន្ថយការប៉ះទង្គិចទៅលើតំបន់ជិតខាង ។

ជ. ការបណ្តុះបណ្តាល

២១៩ និយោជក និងកម្មករត្រូវមានចំណេះដឹងសមរម្យ ឬត្រូវបណ្តុះបណ្តាលនៅក្នុងផ្នែកដែលទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកគេ និងត្រូវឆ្លងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលអំពីវិធាននៃការអនុវត្តកសិកម្មក្នុងការងារផលិតកម្មផ្ទៃលើ និងបន្លែស្រស់ ដោយអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ។ រាល់ឯកសារស្តីអំពីការបណ្តុះបណ្តាលត្រូវតែរក្សាទុក ។

ច. ឯកសារ និងកំណត់ត្រា

២២០ ត្រូវរក្សាទុកកំណត់ត្រានៃការអនុវត្តកសិកម្មក្នុងការងារផលិតកម្មក្នុងរយៈពេលយ៉ាងហោចណាស់ពីរឆ្នាំ ឬ វែងជាងនេះ ប្រសិនបើមានការតម្រូវពីនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធ និងពីអតិថិជន ។

២២១ ត្រូវបោះបង់ចោលនូវឯកសារចាស់ហួសសម័យ និងប្រើតែឯកសារកំណើតថ្មីៗដែលទាក់ទងទៅនឹងការអនុវត្តកសិកម្មក្នុងការងារផលិតកម្មតែប៉ុណ្ណោះ ។

ឧ. ការពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវការអនុវត្ត

២២២ ត្រូវពិនិត្យមើលឡើងវិញចំពោះការអនុវត្តទាំងអស់ យ៉ាងហោចណាស់មួយឆ្នាំម្តងដើម្បីប្រាកដថា ការអនុវត្តទាំងនោះ ត្រូវបានធ្វើឡើងត្រឹមត្រូវ និងត្រូវបានវិធានការកែតម្រូវកំហុសឆ្គងដែលបានរកឃើញ ឬ កែតម្រូវតាម ប្រសិនបើមានការផ្លាស់ប្តូរគោលការណ៍ច្បាប់បរិស្ថាន ។

២២៣ ត្រូវរក្សាទុកកំណត់ត្រាអំពីការពិនិត្យមើលឡើងវិញនេះ ដើម្បីជាភស្តុតាង និងត្រូវទុកជាឯកសារនូវរាល់វិធានការកែតម្រូវ ។

២២៤ ត្រូវបានវិធានការដោះស្រាយចំពោះការឥរិទាក់ទងទៅនឹងការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងត្រូវធ្វើកំណត់ត្រាទុកអំពីការតវ៉ានានា និងវិធានការដែលបានប្រើ ។